

Брой 3 (135)

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2007

3 Броя:

4 стр.

**НЕФОРМАЛЕН
САМООЦЕНЪЧЕН IQ ТЕСТ
ОТНОСНО КОРУПЦИЯТА ЗА
ЛИДЕРИ НА МЕСТНИТЕ
ВЛАСТИ И МЕСТНИТЕ
ОБЩНОСТИ**

5/11 стр.

**ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА
УЧАСТИЕТО НА НПО,
КОАЛИЦИИ И МРЕЖИ В
РАЗРАБОТВАНЕТО,
ПРИЛАГАНЕТО,
НАБЛЮДЕНИЕТО И
ОЦЕНКАТА НА
НАЦИОНАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ**

12/13 стр.

**НОВИ 9 ОБЩИНИ
ПОЛУЧИХА СЕРТИФИКАТИ
„ОБЩИНА, ГОТОВА ЗА
БИЗНЕС РАЗВИТИЕ“**

14/15 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ

16 стр.

ПРЕДСТОЯЩО

БЪЛГАРИЯ ТРЯБВА БЪРЗО ДА СЕ ПРЕОРИЕНТИРА КЪМ ИКОНОМИКА, ОСНОВАНА НА ЗНАНИЕТО И ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ

**Интервю с Майкъл Фриц, директор
на Мисията в България, Американска
агенция за международно развитие**

Г-н Фриц, тази година Американската агенция за международно развитие (ААМР) прекратява дейността си в България. Защо напускате страната?

Нека първо да отбележа, че това не е точно последната ни година в България. Повечето от проектите ни действително ще приключат през 2007 г., но самата Мисия ще бъде закрыта през есента на 2008 г. Радвам се да отбележа, че благодарение на няколко нови финансиращи механизма ААМР ще продължи да предоставя известна финансова помощ на местните български организации дори и след като напуснем страната.

Какви бяха вашите цели у нас? Какво успяхте да постигнете?

Всичко, което постигнахме, ня-

маше да бъде възможно без участието на българската страна. Реализирахме най-различни програми, но основните цели бяха едни и същи - подкрепа за българския преход към демокрация и пазарна икономика. Работихме рамо до рамо с българските си партньори и помогнахме за развитието на частния бизнес, укрепването на местното самоуправление, реформирането на върховенството на закона, изграждането на човешки капацитет и подпомагане на социалните групи в неравностойно положение. Вашите читатели могат да посетят нашия уебсайт <http://bulgaria.usaid.gov>, който предлага подробна информация за дейностите ни.

Има ли нещо, което не успяхте да свършите?

Винаги има място за усъвършенстване и реформи. За да привлече чуждестранни инвестиции и да задържи икономическия растеж, България трябва бързо да се прео-

ориентира към икономика, основана на знанието и човешкия капитал. Това е свързано с огромни инвестиции в развитието на работната сила. България трябва да продължи да полага усилия и за подобряване на антикорупционната среда. Всяко ниво на управлението трябва да преразгледа и актуализира правилата и практиките си. Трябва да има повече разследвания, дела и присъди на високо ниво. Българското правителство трябва да демонстрира политическата си воля и кураж да противодейства на корупцията и организираната престъпност, а българският народ трябва да заяви ясно, че няма да толерира корупцията в своите институции и организираната престъпност в своите общности. Разбира се, някои от инициативите ни не бяха толкова успешни, колкото ни се искаше. Една от тях е инвестицията ни в размер на 22 млн. щ.д. в програми по опазване на околната среда. Те имаха успех в началото, но сякаш в момента липсва заинтересованост постигнатото да бъде запазено. Като донор ние можем да помогнем, но двигателят на промяната трябва да са българският народ и българските управляващи. Имайки предвид всичко, което вие, българите, постигнахте през последните 15 години, аз съм уверен, че можете и ще продължите да се справяте с предизвикателствата.

Колко проекта реализира ААМР в страната?

Реализирали сме над 250 цялостни програми и над 1000 отделни проекта, тъй като много от програмите ни съдържаха компоненти за малки грантове за местни организации в подкрепа на реализирането на техните собствени проекти.

Кои от реализираните проекти оценявате като най-успешни? Моля, дайте примери.

Гордеем се с много от постиженията си. Американският университет в България и Националният институт на правосъдието са две от най-значимите успешни и вече утвърдени институции, които подкрепихме. ААМР помогна за създаването на Националното сдружение на общините и други влиятелни местни организации. С наше съдействие бяха обучени много от бъдещите български лидери и бе подобрен бизнес климатът. Подкрепихме усилията на правителството да създаде стабилна и надеждна пенсионна система, комбинираща държавно и частно участие. Програмата ни за микрофинансиране помогна на много хора да започнат и развият свой собствен бизнес, както и да създадат нови работни места. С наша помощ бе изградена мрежа от 24 кариерни центъра в университети из цялата страна. Съдействахме за реформата в съдебното изпълнение, благодарение на която бе създадена професията на частните съдебни изпълнители. Това са само някои от нашите постижения.

Колко средства е предоставила Агенцията в страната за периода, в който работи тук?

Чрез ААМР американското правителство е предоставило над 600 млн. щ.д. на българските институции и организации.

Вашата Агенция работи в областта на институционалното развитие. Как оценявате състоянието на българските институции? Помагат ли те на бизнеса в България? Станаха ли институциите по-прозрачни и по-отговорни?

Българските институции значително усъвършенстваха работата си в последните години. Работихме с голям брой ключови български институции. Подкрепихме Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, Сметната палата и Агенцията за обществени поръчки. Това са някои от примерите. Горд съм да заявя, че днес те работят по-прозрачно и компетентно. Необходимо е да се свършат още много неща. Корупцията продължава да е проблем; всички сме запознати с разкритията за злоупотреби с публични средства. Надявам се, че българските институции, използвайки съвместните ни постижения, ще продължат да се модернизират, да увеличават ефективността и прозрачността в работата си и да подкрепят бизнеса и инвестициите в България. Като член на Европейския съюз България се нуждае от стабилни институции, способни да управляват и усвояват средствата от европейските фондове.

В допълнение към работата си с държавни институции ААМР активно подкрепяше и институционалното развитие на организациите на гражданското общество и бизнеса. По линия на програмата ни за обучение над 3 000 участници се запознаха с най-добрите международни практики в най-различни области, включително гражданско застъпничество и бизнес. ААМР предоставяше финансиране и обучение на неправителствените организации, за да им съдейства да се превърнат в по-влиятелни застъпници на реформите в обществото.

Консултантската помощ, оказвана от ААМР, имаше за цел подобряване на ефективността и конкурентоспособността на бизнеса както на ниво „фирма“, така и на ниво „сектор“. Марката за качество „Автентична България“ е сред новите ни инициативи за изграждане на капацитет в даден сектор, в случая туризма. Освен това работихме и за укрепването на капацитета на местните организации за подкрепа на бизнеса да предоставят устойчиви, пазарно съобразени решения на своите клиенти от сектора на малките и средните предприятия.

Как оценявате състоянието на съдебната система в страната? Вижда ли се края на съдебната реформа?

Съдебната система във всяка страна е консервативна, защото е пазител на стабилността в обществото. Тази относителна консервативност е едновременно най-голямата добродетел и най-сериозното предизвикателство за съдебната система. От това следва, че реформата е тежка и темпът ѝ е по-бавен, отколкото в останалите сфери. В последните години станахме свидетели на много положителни постижения и се надявам, че процесът няма да спре дотук.

Трудно е да се говори за края на съдебната реформа; система като тази неизбежно ще бъде принудена да се развива постоянно, за да отговаря на предизвикателствата на динамичната среда. И все пак, по мое мнение, ще можем да заключим, че болезнените и драматични реформи са приключили успешно тогава, когато отчетем значително подобрение в общественото мнение за българската съдебна система. За съжаление българското общество все още не изпитва голямо доверие в съдебната си система. Вярвам, че това усещане ще се промени, когато хората видят арогантните престъпни босове зад решетките.

Трябва ли общините да получат повече независимост?

От началото на процеса на децентрализация в България през 2001 г. ААМР предоставя значителна техническа помощ на всички участници в него - депутати, министерства, общини. Децентрализацията се основава на убеждението, че увеличената отговорност към гражданите ще направи местното самоуправление по-ефективно и прозрачно. Сегашното правителство прие много важна стратегия за децентрализация и план за действие към нея, които поставят ясни законодателни и административни цели. Наскоро приетата конституционна поправка, позволяваща на общините да определят размера на местните данъци и такси, е огромно постижение и важна стъпка към увеличаване на финансовата независимост на общините. За да бъде реализирана на практика тази конституционна разпоредба, е необходимо да бъде приет нов Закон за местните данъци и такси. Инициатива Местно самоуправление, една от програмите на ААМР, съдейства на българските политически актьори на местно и централно ниво за изготвянето на съвременен и приложим законопроект до края на юни 2007 г.

В кои страни ще работи напред ААМР?

Мисиите на ААМР в Румъния и Хърватска ще бъдат закрити едновременно с Мисията в България. ААМР ще продължи да работи в други държави в Югоизточна Европа и Евразия, както и в много държави в Африка, Азия и Латинска Америка.

ДО ЕКИПА НА ФРМС

С присъединяването ни към Европейския съюз започва нов етап в развитието и работата на местните власти в България.

Отговорностите, които те имат, и изискванията, към които трябва да се придържат, се повишават, но също така се повишават и възможностите, които те могат да използват, за да предоставят все по-качествени услуги на своите граждани.

През годините, когато вие подкрепяхте регионалните сдружения на общини, за да могат те да развият пълноценно своя капацитет, вие доказвахте на себе си, на местните власти и институциите, че сте устойчива организация на високо експертно ниво, оказваща широка подкрепа на общините в България, уважавана като ценен и полезен партньор.

СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ И КОЛЕГИ,

В това нелеко начало от нашия съвместен път, ние, екипът на Асоциацията на Дунавските общини „Дунав“, ви изказваме своята искрена благодарност и признателност за безрезервната подкрепа през изминалите години и се надяваме, че ползотворното ни сътрудничество за все по-силни и независими местни власти ще се развива и укрепва и в бъдеще.

*ЕКИП НА АДО „ДУНАВ“
22 януари 2007 г.*

НЕФОРМАЛЕН САМООЦЕНЪЧЕН IQ ТЕСТ ОТНОСНО КОРУПЦИЯТА ЗА ЛИДЕРИ НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ И МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ

Този тест ще ви помогне като на лидер на местната власт или на местната общност.

За всяко от следните твърдения има 4 възможни отговора - съгласни ли сте с твърдението или не, и до каква степен. Бъдете честни! (Отказът от отговор не е решение!)

Критерии/Точки:

1 = Напълно не съм съгласен

2 = Не съм съгласен

3 = Съгласен съм

4 = Напълно съм съгласен

Когато става дума за действия в сферата на корупцията в общинската управа или общността, аз смятам , че:	1	2	3	4
1. Корупцията е навсякъде, съществува във всички страни, дори и в най-развитите. Така че нашата местна управа не може нищо да направи срещу тази епидемия!				
2. Корупцията като грях е част от човешката природа; тя е съществувала винаги. Нищо не може да се направи срещу нея!				
3. Корупцията е културно определена и е неясно формулирана: това, което се възприема като корупция в нашата култура, може да не се възприема по този начин в други култури. Дори в една и съща култура е толкова трудно да се разграничи подаръкът от подкупа!				
4. В нашата общинска управа и общност можем да се освободим от корупцията само чрез обхватна социална промяна, основана на сериозна смяна на отношението и ценностите на хората. Това усилие надвишава нашите възможности, компетенции и ресурси.				
5. Корупцията не нанася вреда. Това е само „смазката“ за нашата икономическа и политическа система, която им помага да функционират по-гладко, просто така се прави бизнес.				
6. Местните управи не могат да направят нищо, когато корупцията е систематична и хората на върха са корумпирани.				
7. Тревогата за корупцията в нашата местна власт е загуба на време, особено като се има пред вид всичко останало, което трябва да направим. Така или иначе свободният пазар и демократичната система ще доведат до постепенното изчезване на корупцията!				
8. В нашата местна власт и общност не съществува корупция, поне не до степен, в която трябва да се притесняваме за нея.				
9. Цената на премахването и превенцията на корупцията в нашата местна власт далеч ще надхвърли ползите.				
10. Всяко усилие да премахнем и се предпазим от корупцията в нашата местна власт ще нарани много невинни хора, затова е по-добре да я игнорираме.				
Сумирайте общите си точки:				

Как да интерпретирате вашите точки?

- Ако сте набрали между 31 и 40 точки, трудно ще бъдете убедени, че може да се направи каквото и да било във вашата местна власт - превантивно или действено - срещу корупцията.
- Ако сте набрали между 11 и 30 точки, вие се двоумите как обществото може да се пребори с корупцията. Например, вие може би смятате: „Това допитване относно корупцията породи в мен доста въпроси. Може би трябва да направим нещо относно корупцията в нашата местна власт.“
- Ако сте набрали 10 точки, вие можете директно да планирате вашата стратегия за премахване на корупцията във вашата местна власт.

По практическия наръчник за премахване и превенция на корупцията „Корумпирани градове“ (Corrupt Cities) на Робърт Клитгард (Robert Klitgaard), Роналд Маклийн-Абејроа (Ronald Maclean-Abaroa) и Х. Лингзу Парис (H. Lindsey Parris)

ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА УЧАСТИЕТО НА НПО, КОАЛИЦИИ И МРЕЖИ В РАЗРАБОТВАНЕТО, ПРИЛАГАНЕТО, НАБЛЮДЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ*

Сформянето на системата за управление на Структурните фондове за 2007 - 2013 г., както и цялостният процес на програмиране на национално ниво и прилагането на принципа на партньорството в този процес са зададени със Стратегията за участие на България в Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз: създаден е Координационен съвет по Националния план за развитие, общата отговорност за координацията е възложена на дирекция в Министерството на финансите, която е предвидено да бъде Управляващ орган на средствата по линия на Структурните фондове на ЕС и осъществяването на Националната стратегическа референтна рамка. Различните дейности по изготвянето и консултирането на Националния план за развитие 2007 - 2013 г. са възложени на Агенцията за икономически анализи и прогнози. Определени са 7 оперативни програми и техните управляващи органи (конкурентоспособност, развитие на човешките ресурси, административен капацитет, регионално развитие, транспорт, околна среда и техническа помощ). В съответствие с препоръките на Комисията е възприета концепцията за една регионална оперативна програма, за Управляващ орган на която е определена дирекция в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Паралелно с това България разработва и два Национални стратегически плана - за развитието на селските райони и за рибарството и аквакултурите. Реалният процес на програмиране за периода 2007 - 2013 г. започва през втората половина на 2004 г. и подготовката на оперативните програми, след известно забавяне, към края на 2005 г. е вече на етап финални консултации с Европейската комисия.

Централните власти започнаха да „отварят“ процеса на програмиране и да провеждат широки консултации в хода на подготовката на Националния план за развитие и на Оперативните програми. Ключови елементи в този процес бяха навременното подаване на инфор-

мация до заинтересованите субекти и възможността за интерактивна дискусия с широк кръг действащи лица на национално и местно равнище. Но в крайна сметка изглежда, че партньорствата в програмирането между различните централни власти и структури е с по-голямо влияние и функционира по-добре, отколкото по-широките партньорства в планирането с участие на социално-икономическите партньори. Като цяло готовността на правителството да работи с НПО е предпоставка за тяхното участие в използването на Структурните фондове. Тази готовност е различна в различните правителствени структури. Това означава, че НПО често трябваше да си проправят път към участие в процеса на програмиране и разработване на Оперативните програми чрез мощен натиск. Успехът на този натиск се предопределяше и от организационната зрелост на неправителствения сектор.

Според изследване на ПРООН на капацитета на НПО и бизнеса да участват в усвояването на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд, на практика всички НПО искат да участват в усвояването на Структурните фондове (от тях 74 % - много активно). Неправителствените организации, които и досега са били най-активни и са получавали подкрепа, категорично желаят да участват в използването на фондовете (асоциации на общини, стопански камари и търговско-промишлени палати, сдружения на земеделски производители, организации за подкрепа на малцинства, за разработване на политики, застъпничество и подкрепа на НПО, агенциите за регионално развитие и др.). Най-слабо е желанието сред НПО от малките общини и местните организации. Но това, на свой ред, извежда още едно предизвикателство - отчита се ограничено присъствие на функцията на застъпничество на НПО - мотиви като представяне на интересите и познаване на нуждите на целевите групи или на района, както и подходящото насочване на Структурните фондове и осигуряването на прозрачност и ефективност на тяхното използване. Типични мотивации за участие сред НПО са подходящо насочване на средствата,

* Из Наръчник „Възможностите за нестопанските организации и коалициите от застъпнически организации в рамките на процеса на формиране на националните политики и изпълнението на Оперативните програми 2007 - 2013 г.“, ФРМС, 2007.

прозрачност и ефективност (изразени значително по-силно само при асоциациите на общини, агенциите за регионално развитие, природозащитните организации и организациите за разработване на политики, застъпничество и подкрепа на НПО).

Неправителствените организации вършат повечето от работата си, свързана с фондовете на ЕС, независимо, извън официалните структури. Въпреки това те могат да работят успоредно с националните, регионалните и местните власти в официално партньорство в различни органи, наблюдавайки различни фази на програмиране, управление и наблюдение на средствата.

В предложението на Европейската комисията за нов регламент се прави нова стъпка напред, като за пръв път НПО са споменати изрично в смисъл, че от страните членки зависи да организират „партньорство“, включващо „всякакви други подходящи организации, представляващи гражданското общество, екологичните партньори, неправителствените организации и организациите, отговорни за насърчаване на равенството между мъжете и жените“. Принципет на партньорство в настоящите Регламенти на ЕС гласи, че „**Страните членки са длъжни да осигурят обширно и ефективно участие на регионални, местни и други държавни органи, икономически и социални партньори, както и „други подобни и компетентни организации“ в планирането, изпълнението, наблюдението и оценяването на европейските фондове.** Когато разработват своята национална стратегическа референтна рамка, страните членки трябва да правят това в „тясно сътрудничество с партньорите“ и това се прилага и за оперативните програми, както и за представителството в мониторинговите комитети. Това показва, че партньорството е интегрирано във вземането на решения и обхваща всички отделни етапи.

Всяка страна прилага специфичен подход по отношение на определянето на социално-икономическите партньори, който отразява разнообразието на правителствени, неправителствени и бизнес структури в страната. Въпреки това има много сходства при определяне на партньорите. Първият принцип е тяхното **групиране**, като например:

■ **Правителствени (административни) партньори:**

1. Правителствени институции, министерства и агенции;
2. Регионални и местни власти, представители на общините;

■ **Социално-икономически партньори**

3. Социални и икономически партньори, предста-

вителни за страната (т.е. профсъюзи, работодателски организации);

4. Неправителствени организации, които представляват важни групи по интереси: равни възможности, гражданско общество, опазване на околната среда, международни движения, технологични и иновационни центрове, професионални камари и организации и др.;

5. Изследователски и образователни групи: Ректорски съвет, Академия на науките, водещи университети, организации за професионално образование, организации на средното образование, водещи изследователски институции или техни асоциации и др.;

6. Бизнес: бизнес асоциации и клонове, водещи компании в страната.

Връзката с Парламента може да бъде осигурена чрез представителството на депутати от парламентарните комисии в работните групи по НРР и Оперативните програми. Въпреки че НРР по принцип не се нуждае от одобрението на парламента, неговото изпращане до парламента може да се обсъди с оглед постигане на последователност.

Съществуват **два основни механизма за прилагане принципа на партньорство:**

1. Пряко участие в процеса на разработване и взимане на решения;

2. Непряко въвеждане на голям брой социални и икономически партньори чрез разяснителна кампания.

В този смисъл и възможностите, които произтичат от това изискване, създават цялостен формален и неформален **инструментариум**, с който разполагат нестопанските организации в качеството им на партньори в процеса на подготовка на страната ни за членство в ЕС и ефективно оползотворяване на средствата от Структурните фондове за периода 2007 - 2013 г. Този инструментариум до голяма степен е вече познат и в други страни в Европа, но като цяло в България се случва за пръв път - имайки предвид новата програмна и институционална среда, в която страната ни работи за подготовката си за пълноправно членство в ЕС.

Представяме някои от основните форми на участие, консултиране и влияние на НПО в процеса на програмиране, наблюдение, изпълнение и оценка на политиките и оперативните програми за периода 2007 - 2013 г.

■ **Участие (консултиране) в процеса на програмиране и планиране посредством пряко участие в рамките на национални Работни групи по всяка Оперативна програма (ОП), или Националния план за развитие (НРР) и Националната стратегическа референтна рамка (НСРР)**

Според Методическата рамка за изготвяне на

Националният план за развитие на България за периода 2007 - 2013 г., издадена от Агенцията за икономически анализи и прогнози, предвиждаше Националният план за развитие за периода 2007 - 2013 г. да бъде изготвен и реализиран на базата на **широки консултации със социалните и икономическите партньори** и да се превърне в основен фактор за продължаващото възходящо развитие на българската икономика чрез Националната стратегическа референтна рамка на България. Методическото ръководство казваше, че осъществяването на ефективно партньорство включва чести консултации и участие на партньорите през целия програмен цикъл и взаимодействието с партньорите следва да бъде непрекъснато, като обхваща процесите на подготовка, финансиране, както и тези на наблюдение и оценка на резултатите от приложените интервенции. Спазването на принципа на партньорство дава възможност за позадълбочено идентифициране на съществуващите проблеми и съответно намиране на най-подходящия начин за тяхното разрешаване. Принципът на партньорство е в основата на функционирането на Структурните фондове. Официално въведен по време на реформите през 1988 г., принципът е утвърден през 1993 г. и играе основна роля в прилагането на Структурните фондове.

Според методическата рамка идентифицирането и привличането на подходящи партньори бе един от най-отговорните етапи в подготовката на НПП. Този процес обхващаше:

- ◆ Определяне на партньорите;
- ◆ Информирането и обучението на целевите партньори, за постигане на компетентно и мотивирано участие в изработването на НПП;
- ◆ Включването на желаещите в работните групи по НПП и ОП.

Критериите и механизмите за определяне и привличане на партньорите, които взеха участие в тези групи, се определиха в специализирано ръководство за партньорство, изготвено от управляващия орган на НПП. Европейската Комисия по принцип не можеше да принуди страната членка да изгражда форми на партньорство. Единствената санкция на Комисията е, че тя няма да одобри оперативна програма, която не полага усилия за партньорство. Но в продължаващия диалог между Комисията и страните членки, Комисията пита *Каква е природата на партньорството във Вашата страна? Какво е качеството на това партньорство? Кой е включен и как?*

Изготвянето на НПП бе отговорност на **работна група по НПП**, която се занимаваше с наблюдението и координирането на разработването на Оперативни програми. Работната група се състоеше от представители на ди-

рекция „Усвояване на средствата от Европейския съюз“ (УСЕС) в Министерството на финансите, Агенцията за икономически анализи и прогнози (АИАП), ангажираните министерства, както и на **ключови социално-икономически партньори**. Броят на членовете на групата бе приблизително 25 души, с мандат да представяват организациите, от които са излъчени. Работната група осигуряваше координацията между министерствата на оперативно равнище, наблюдаваше хода на работата и поддържа връзка с координационния съвет по НПП.

Работни групи за оперативните програми разработваха и изготвяха съответните програми. Всяка от групите се състоеше от около 25 души - представители на водещите министерства, УСЕС, АИАП, и на икономическите и социалните партньори. Всяка работна група бе отговорна за разработването и изготвянето на съответните документи съгласувано с работата на другите Работни групи. Управляващите органи на съответната ОП действаха като секретариати на Работната група. Работните групи даваха мнения за уместността на критериите за избор на мерки, произтичащите нужди и ограничения в различните сектори, преформулиране на приоритетите за подпомагане (първостепенни критерии) и др. Работните групи работеха и продължават да работят и за финализирането на вторичното законодателство и за информиране относно Програмата.

Най-добре представен процеса на работа на Работна група можем да проследим от опита и дейността на Министерството на земеделието и горите - Управляващ орган на Националния стратегически план за развитието на селските райони 2007 - 2013 г. Министерството има натрупан опит по отношение на прилагане на принципа на партньорство от периода на програмиране, изпълнение, наблюдение и оценка на Програма САПАРД, който успешно се пренася и в новия програмен период.

Ето как бяха организирани и протичаха дейността и консултациите със социално-икономическите партньори при подготовката на новия програмен период за развитието на селските райони: в съответствие с член 6 от Регламент на Съвета (ЕС) No 1698/2005 г. и член 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, със заповед на министъра на земеделието и горите бе създадена Работна група за изготвяне на програмните документи за развитие на селските райони през периода 2007 - 2013 г. Работната група включваше експерти от държавната администрация, представители на социално-икономически партньори, местни органи, научни организации, професионални съюзи, неправителствени и браншови асоциации, участвали активно в работата на Комитета по наблюдение на САПАРД. На първата си

среща работната група създаде 4 под-групи (в съответствие с броя на осите според Регламент 1698/2005 г.). В тези под-групи бяха добавени и някои нови партньорски организации. На проведените седем срещи на работните групи и техните под-групи разгледаха и обсъдиха следните важни документи: Регламент 1698/2005 г., график за подготовка на програмните документи за периода 2007 - 2013 г., проект на концепция за развитие на земеделието и селските райони, SWOT анализ на секторите по НСПРСР, стратегическите цели и приоритети, бюджетите по приоритетните оси и избраните мерки за прилагане в ПРСР.

Работните под-групи по приоритетните оси имаха няколко срещи за обсъждане текстовете на отделните мерки. До началото на ноември 2006 г. работните под-групи по приоритетна ос 1 проведоха две срещи, по ос 3 - три срещи и по ос 4 (Лидер) - 5 срещи.

В периода юли - август 2006 г. обособените работни групи за изработване на мерките от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) бяха създадени със заповеди на министъра на земеделието и горите: 7 работни групи - за мерките по ос I, 2 работни групи - за мерките по ос II, една работна група - за мерките по ос III и една работна група - по мерките от ос IV и „Лидер“. Като членове на работните групи бяха включени представители на държавни, неправителствени, професионални и други организации в рамките на съответните мерки, както и експерти от дирекциите на МЗГ и от Разплащателната агенция. След изработване на текста на мерките работните групи са отговорни за изготвянето на наредбите за прилагане на мерките.

След официалното приемане на ПРСР работните групи по мерките ще станат основа на работните под-групи към Комитета по наблюдение. Срещите на консултативната работна група, под-групите и работните групи по мерки ще продължат до финализирането на всички програмни документи за периода 2007 - 2013 г.

■ Асоциирано членство към Работни групи

Структурите за планиране и консултиране на национално ниво, както и за управление и мониторинг често не могат да осигурят достатъчно „места“ за всички желаещи представители на социално-икономическите партньори. Едновременно с това заемането на тези места е потенциален генератор на конфликти и недоволство в случаите, когато липсват ясни критерии за избора, легитимността и представителността на участващите НПО. Количественото разширяване на състава на Работните групи не е възможно по съображения за ефикасността на тяхното функциониране. Ето защо, за да се осигури възможност за включване на по-широк кръг заинтересовани страни, които биха искали да

участват в процеса на програмиране и подготовка на стратегическите документи за 2007 - 2013 г., е желателно да се въведе **асоциирано членство** на някои партньори в Работните групи за НПР и ОП. Механизмът на участието на асоциираните членове е участие в дискусии на кръгла маса (форми за информация и обратни връзки) при взимане на решения като даване мнения за визията и стратегическите приоритети на НПР; обсъждане влиянието на НПР в различни аспекти: социално, икономическо, въздействие върху околната среда; одобряване на окончателния вариант на НПР преди представянето му на Европейската комисия.

■ Участие на НПО в Комитети по управление или наблюдение на Оперативни програми

Комитетите по управление или наблюдение помагат при изпълнението на Оперативните програми и предварителния избор на проекти за финансиране. Такъв консултативен национален орган функционира изцяло на принципа на партньорство, заложен в Регламентите на ЕС. Когато са поканени за участие в даден комитет, НПО обикновено номинират или избират свой представител, който впоследствие редовно им докладва или представлява определена група или интерес в рамките на Комитета. Съгласно чл. 65 от Регламент № 1083/2006 на Съвета, Комитетът за наблюдение следи за ефективността и качеството на изпълнение на съответната Оперативна програма, като обсъжда и одобрява критериите за избор на финансираните операции в срок от шест месеца след одобряване на Оперативната програма и приема промени в критериите за избор в зависимост от целите на програмирането; следи периодично напредъка по изпълнението на специфичните цели на Оперативната програма въз основа на документите, които предоставя Управляващият орган; проучва резултатите от изпълнението, по-специално постигането на заложените цели за всеки приоритет; прави предложение до Управляващия орган за промени и преразглеждане на Оперативната програма, които да допринесат за постигане на целите на фондовете или за подобряване на нейното управление, включително финансово управление чрез предложения, становища, участие в дискусиите и вземане на решенията.

В настоящия момент в България Комитетите за наблюдение на Оперативните програми са в процес на създаване, тъй като те формално ще започнат да действат след официалното одобрение на ОП и на Националния стратегически план от страна на Европейската комисия.

Комитетите за наблюдение разработват свои собствени вътрешни правила за работа според институционалната, правната и финансовата рамка на страната, като ги съгласуват с Управляващия орган. Наб-

людението се извършва въз основа на физически и финансови индикатори, определени в Оперативната програма, които са изготвени при отчитане на индикативната методология и списъка с примерни индикатори, публикуван от Комисията, и са обвързани със специфичния характер на съответния тип подкрепа, нейните цели и социално-икономическата, структурната и екологичната обстановка в страната и регионите.

Комитетът за наблюдение може да предлага на Управляващия орган всякакви промени или преработки на Оперативната програма в интерес постигането на целите на Структурните и Кохезионния фондове на ЕС, или биха могли да подобрят управлението им, включително финансовото управление; разглежда и одобрява всяко предложение за промени в съдържанието на решението на ЕК за средствата, отпускани от европейските фондове на ЕС.

В процес на създаване е Комитетът за наблюдение на ОП „Регионално развитие“¹, който ще се председателства от заместник министър, в чийто ресор е Управляващият орган (Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“). Комитетът за наблюдение в по-голямата си част ще включва членовете на Работната група, участвали в подготовката на Програмата, и ще бъде създаден в съответствие с насоките, разработени от Централното координационно звено в Министерството на финансите. Комитетът за наблюдение ще включва представители на Управляващите органи на останалите оперативни програми, отговорните структури за Националния стратегически план за развитие на селските райони, Националния план за развитие на рибарството, Регионалните съвети за развитие, Националното сдружение на общините в България, Министерски съвет, министерства и държавни агенции, имащи отношение към проблемите на програмата, така също и социално-икономическите партньори и неправителствения сектор.

Комитетът за наблюдение на **Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“**² ще бъде съставен в срок до 3 месеца след одобряване на програмата след консултиране с всички партньори. Той ще се председателства от представител на Министерството на труда и социалната политика и ще включва представители на заинтересованите институции, социално-икономическите партньори, Междинните звена, академичните общности и гражданското общество. Комитетът за наблюдение ще разглежда и одобрява критериите

за избор на операции в рамките на **четири** месеца след одобрението на Оперативната програма.

Комитетът за наблюдение на ОП „Околна среда“³ ще извършва мониторинг върху изпълнението на програмата. Той ще бъде официално създаден със заповед на министъра на околната среда и водите. Управляващият орган на програмата ще изпълнява ролята на негов секретариат. Комитетът за наблюдение ще се състои от председател (заместник министъра на околната среда и водите, отговорен за Управляващия орган); членове (представители на централната администрация, на регионалните и местните власти, на социалните и икономическите партньори, на НПО, представител на ЕК със съветствателни функции); наблюдатели (представители на МФИ - при наличие на съ-финансиране от тяхна страна).

Изпълнението на **Оперативна програма „Административен капацитет“**⁴ ще се контролира от Комитета за наблюдение. Той ще се създаде след провеждането на консултации с партньорите, като ще бъде учреден не по-късно от три месеца след решението за одобряването на Оперативната програма. Съставът му ще бъде определен при спазването на принципите на партньорство и равнопоставеност, като специално внимание ще бъде отделено на отношенията с гражданското общество. Комитетът за наблюдение ще бъде съставен от представители на: Управляващия орган; Управляващия орган на Националната стратегическа референтна рамка; Сертифициращия орган в Министерството на финансите; Управляващите органи на останалите Оперативни програми; структури на гражданското общество; Националния статистически институт; Европейската комисия (в ролята на наблюдател със съветнически функции). Председателят и секретариатът на Комитета ще са представители на УО. Секретариатът ще подпомага функционирането на Комитета.

Комитетът по наблюдение на **Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.**⁵ следи за ефикасността и качеството на изпълнение на програмата с оглед програмните цели и взема управленски решения въз основа на информацията от системата за наблюдение и оценка. Той включва икономически и социални партньори, компетентни регионални, местни и други публични власти, организации, представляващи гражданското общество, неправителствени организации (включващи организации за защита на околната

³ Проект на Оперативна програма „Околна среда“, ноември 2006 г., стр. 69

⁴ Проект на Оперативна програма „Административен капацитет“, стр. 169

⁵ Проект на Програма за развитието на селските райони, януари 2007 г., стр. 148

¹ Проект на Оперативна програма „Регионално развитие“, 4 декември 2006 г.

² Проект на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, октомври 2006 г., стр. 75

среда и такива, насърчаващи равенството между етносите и половете). Европейската комисия участва в работата на Комитета по наблюдение със съвещателни права. Изготвянето на решения от Комитета е базирано на принципа на консенсус. Комитетът ще има работни групи, създадени на тематичен принцип (групи от мерки със сходен обхват), които ще следва да подготвят техническата страна на решенията на Комитета въз основа на информацията от наблюдението и оценката, изпратена от Управляващия орган. Консултативната работна група формира основата на състава на Комитета по наблюдение. Той ще се председателства от заместник министър на земеделието и горите (заместник ръководител е директорът на Дирекция „Развитие на селски райони“).

■ Кампании за осведомяване и консултиране на национално и регионално ниво

Друга форма на въвличане и участие при формулирането, наблюдението, изпълнението и оценката на стратегическите национални документи, е провеждането на широки кампании, дискусии и форуми с участието на представители на заинтересованите социално-икономически партньори. Инструментите, чрез които може да осъществи такъв вид участие, могат да бъдат електронни информационни канали, национални, регионални конференции и срещи, както и публикации и осведомяване чрез медиите. Основната цел на този вид въвличане и участие е осигуряването на публична и прозрачна среда в процеса на вземане на решения, „скъсяване“ на разстоянието между информацията на националното и местното ниво, осигуряване на „разбираемост“ на обсъжданите политики и отразяване на виждането и интересите на заинтересованите страни в национален мащаб.

Партньорство при управлението на помощите от Структурните фондове на ЕС: участие на институциите, организацията и социално-икономическите партньори в различните цикли

Програмни цикли	Европейска Комисия	Страна членка	Регионална администрация	Социални партньори	Министерства	НПО
Подготовка и планиране	X	X	X	X	X	X
Разработване на оперативните програми	X	X	X	X	X	X
Преговори с ЕК	X	X				
Идентифициране на специфични области	X	X	X		X	
Критерии за избор на проекти	X	X	X	X	X	X
Оценка след плащането		X	X	X	X	X
Оперативно управление на програмите		X	X			
Избор на проекти		X	X			
Програмен мениджмънт		X	X			X
Разработване и осъществяване на проекти		X	X	X	X	X
Мониторинг, оценка на програмите	X	X	X	X	X	X
Мониторинг на проектите		X	X			
Препрограмизиране	X	X	X	X	X	X
Оценка	X	X	X	X	X	X

Освен от гледна точка на възможност от страна на НПО да инициират и провеждат широко публично информироване и консултиране, трябва да знаем, че според изискванията на Европейската комисия всеки Управляващ орган на Оперативна програма е длъжен да осигури широко, прозрачно и навременно информироване сред гражданите и потенциалните бенефициенти на Програмите относно възможностите, които предоставят тези програми.

Глава III, чл. 69 от Регламент на Съвета №1083/2006 задължава държавите членки да осигуряват информация по финансираните от ЕС програми и дейности и да ги популяризират. Предписанията на Европейската комисия във връзка с изпълнението на Регламент на Съвета №1083/2006 развиват изискванията на Европейската комисия по информирането и публичността.

Следователно всички участващи институции носят отговорност за повишаване на обществената информираност и прозрачността относно програмния процес, съответните национални документи и документи на ЕС и възможностите за финансиране от ЕС. Неуспехът да бъдат спазени предписанията за публичност на разпоредбите може да доведе до финансови корекции в размера на финансиране на страната ни.

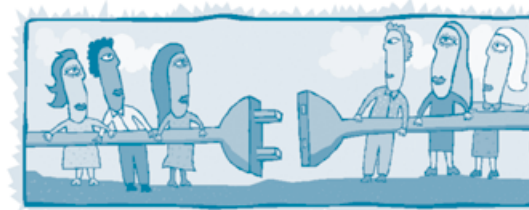
Затова всеки Управляващ орган на Оперативна програма е длъжен да изпълни широка гама от дейности за **разгласяване и популяризиране** на възможностите, в това число:

- ◆ Разработване и разпространение на материали за информиране (например брошури, бюлетини, информационни листовки и т.н.), които насочват вниманието на обществеността към предлаганото подпомагане и ролята, която изпълнява съответният фонд или фондове;

- ◆ Организиране на брифинги, информационни сесии, семинари и конференции за представители на медиите, за заявителите и бенефициентите, и гарантиране спазването на изискванията на ЕС при всички случаи (например да се използва логото или знамето на ЕС);

- ◆ Поддържане на Интернет-страници, включително информация относно Оперативните програми, възможностите за финансиране, поканите за предложения и списъка на съответните бенефициенти на ОП; названието на операцията и сумата на европейското и национално финансиране. Длъжностното лице или звеното, отговорно за публичността, следва да осъвременява уеб-сайта и да публикува всички новини.

- ◆ Използване на подходящи канали за разпространение на информация, за да се осигури прозрачност за различните потенциални партньори и бенефициенти, по-специално малкия и среден бизнес и неправителствените организации.

Имайки предвид децентрализирането на управлението на Структурните фондове на ЕС и прилагането на принципа на субсидиарността (според който решенията във всяка страна членка на ЕС следва да се вземат на онова управленско ниво, намиращо се най-близо до хората), както и нарасналата сума на публичните ресурси, без съмнение има нужда от ясни правила за партньорство и участие на заинтересованите страни. НПО трябва да бъдат ясно споменати в клаузата за партньорство и тяхното въвличане в партньорските структури да стане задължително за всички страни членки. Имайки предвид ползите от включването на НПО и планираната децентрализация на управление на Структурните фондове, участието на неправителствените организации като партньори се нуждае от подкрепа чрез обучения, повишаване на капацитета и покриване на директните разходи за участие на организациите в различните инициативи.

В заключение бихме могли да кажем, че **неправителствените организации играят важна контролираща роля за осигуряване на правилното усвояване на средствата от ЕС**. Те не само критикуват грешките и отчитат негативните въздействия, но също така предлагат добри алтернативни решения. Чрез независими експертизи, повишаване на общественото съзнание, инициране на дебати и мониторинг върху работата на отговарящите за еврофондовете държавни органи, намесата на НПО помага за гарантиране на прозрачност и вземане на демократични решения и способства за повишаване ефективното използване на обществените ресурси. Участието на тези организации също така води до подобряване качеството на избраните проекти и намалява потенциалните случаи на измами и корупция. В същото време повишената обществена активност във вземането на решения е фактор за демократична политика и добро управление. Експертизите на НПО допълват често ограничения капацитет на държавните органи.

Включването на НПО е практически само първата стъпка за повишаване прозрачността в усвояването на средствата на ЕС. То трябва да бъде допълнено от законови изменения и процедури, свързани с целия процес на управление на фондовете (наблюдение на търговете, избор на проекти, отговорности на изпълнителните агенции и пр.).

НОВИ 9 ОБЩИНИ ПОЛУЧИХА СЕРТИФИКАТИ "ОБЩИНА, ГОТОВА ЗА БИЗНЕС РАЗВИТИЕ"

В рамките на проект „Местно икономическо развитие и маркетинг на български общини“ общините **Гоце Делчев, Козлодуй, Мездра, Пловдив, Пращево, Свиленград, Севлиево, Стражица и Тетевен** успешно покриха критериите за „Община, готова за бизнес развитие“!

На официална церемония на 6 март 2007 г. им бяха връчени сертификатите, като **Община Стражица** е сертифицирана с отличие!

17 общински специалисти по местно икономическо също получиха сертификатите си, като **Десислава Иванова** от Плевен и **Диана Бебенова** от Силистра бяха сертифицирани като експерти 2-ро ниво!

По време на срещата сред четири номинирани презентации бе излъчен победител в обявения от ФРМС конкурс „Презентация на постигнатите резултати в привличане на инвестиции и инициативи за подкрепа на местните фирми“ и това е **Община Стара Загора**.

Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) сертифицира общините съгласно установена методика, а представители на Българската агенция за инвестиции участват в сертификационните екипи.

Досега право да кандидатстват за сертификация по проект „Местно икономическо развитие и маркетинг на български общини“ са имали общо 39 български общини (www.invest.bg). Целта на проекта е институционализиране и изграждане на административен капацитет за работа, преговори и подпомагане на съществуващ бизнес и потенциални инвеститори. ФРМС съвместно с Международната асоциация

Стефан Стефанов, кмет на Община Стражица, получава сертификат „Община, готова за бизнес развитие - с отличие“

на градските управи, САЩ, и с финансовата подкрепа на ААМР оказва техническа и финансова помощ за реализиране на успешна икономическа политика в общините, за да бъдат те конкурентноспособни спрямо други европейски градове.

С консултантската и техническата подкрепа на екипа на ФРМС бяха доведени до успешен край преговорите на Община Ямбол с японската фирма „Язаки България“ ЕООД, водеща в сферата на кабелното оборудване в автомобилната индустрия, като в бъдещия завод е планирано до пролетта на 2009 г. да работят 2500 души. ◆

По инициативата на Община Своге ФРМС Консулт ще подпомага процеса на създаване на **Местна инициативна група по смисъла на подхода ЛИДЕР за територията на общината**. Инициативата ще протече през периода март - юли 2007 г. и ще бъде основана на широко въвличане и участие на местната общност: дискусии, срещи с различни заинтересовани групи, публични обсъждания и работа на екипи от експерти на местно ниво.

Работата стартира чрез провеждане на цикъл от неформални работни срещи в населените места на общината и няколко широки информационни семинара, организирани от общината и предназначени конкретно за земеделските производители, кметовете на населените места и представителите на млекопроизводителите и преработвателната промишленост в общината.

На базата на комплексна оценка, проведена в няколко кръга, ФРМС Консулт избра пилотните 10 общини, които ще работят в рамките на проект **„Интегриране на политиките в рамките на Националната програма за действие за устойчиво управление на земите (УУЗ) и борба с опустиняването в Общинските планове за развитие 2007 - 2013 г.“**.

10-те пилотни общини по проекта са: Ардино, Бойчиновци, Генерал Тошево, Дългопол, Ивайловград, Ихтиман, Кнежа, Сунгурларе, Сухиндол и Тунджа.

Последващите стъпки по проекта са стартирането на практическа работа в пилотните общини по отношение на ревизията на Общинските планове за развитие 2007 - 2013 г. и тяхната адаптация съгласно основните принципи на политиката за УУЗ. Едновременно с това на местно ниво ще бъдат проведени срещи с различни заинтересовани страни, за да бъдат дефинирани и проектни идеи в областта на УУЗ, които да бъдат разработени до пълни проектопредложения. Чрез националния проект „Устойчиво управление на земите“ на Министерството на околната среда и водите, ПРООН, Министерството на земеделието и горите ще бъде подкрепен поне по един демонстрационен проект във всяка община.

Екипът ни благодари на всички общини, които се отзоваха с информация и изпратиха подробни данни за състоянието и приоритетите на местно ниво в областта на устойчивото управление на земите. Надяваме се резултатите от работата с пилотните общини да бъде полезна за всички общини в страната и опитът ни да може успешно да се репликира на общинско ниво в цялата страна!

Фондацията за реформа в местното самоуправление бе съорганизатор на конференцията **„Инфраструктурни проекти, България 2007 - състояние и перспективи“**, която се проведе на 14 и 15 март 2007 г. в рамките на Българска строителна седмица в Итер Експо Център, София.

Конференцията стартира в хотел „Шератон“, София, и бе открита от г-н Асен Гагаузов, министър на регионалното развитие и благоустройството, и г-н Петър Мутафчиев, министър на транспорта.

Организатори на цялостното събитие са вестниците „Строителство - градът“ и „Дневник“. Предвид задълбочените контакти на Фондацията с българските общини, имиджът, който организацията ни има сред тях, и желанието на медиите да привлекат и работят с местните власти, ФРМС стана съорганизатор на конференцията във втората ѝ част (15 март).

Темите, дискутирани на 15 март, бяха:

- ◆ Представяне на актуални инфраструктурни проблеми и проекти в Община София, представена от арх. Диков, главен архитект на София;

- ◆ Управление на общинската инфраструктура, представена от Антоанета Матеева, ФРМС, и арх. Абаджиева, главен архитект на Община Велико Търново;

- ◆ Взаимовръзка между пространствено планиране и развитие на инфраструктурата в общините, представена от арх. Белин Моллов, съветник в МРРБ, и арх. Нейкова, главен архитект на Община Стара Загора;

- ◆ Пречиствателни станции по ИСПА - особености и слабости. Сметища. Особености при изпълнение на инфраструктурни проекти, представена от Пламен Никифоров, директор дирекция ВиК, МРРБ, инж. Благой Козарев, изпълнителен директор на „Райкомерс Конструкшън“ и Милен Димитров, прокурист на „Еко Булпак“;

- ◆ Особености и практики при подготовка на инфраструктурен проект в контекста на структурните фондове, представена от проф. Евгени Цолов, ЦТИО към СУ „Климент Охридски“.

В сесиите взеха участие представители на министерствата на: регионално развитие и благоустройството, транспорта, околната среда и водите, кметове, зам.-кметове, председатели на общински съвети, университети, ръководители на водещи фирми, представители на бизнес организации и сдружения, утвърдени специалисти в областта на инфраструктурата от страната и чужбина.

На уеб-страницата на ФРМС (www.flgr.bg >> Център за обучение >> Конференции) можете да намерите връзка към презентациите от Конференцията.

На 16 март 2007 г. в град Битов, Полша, се проведе заключителната конференция по проект ALAVA (Обучението на възрастните - добавена стойност към работата на неправителствените организации, изградени на основата на местните общности) със заглавие „Обучението на възрастни и местно развитие“.

На конференцията присъстваха повече от 60 участници, представители на различни образователни и обучителни институции от регион Померания, представители на местната власт и представители на Министерство на образованието на Полша. Конференцията бе открита от г-н Марек Бичковски, директор на Кашубски обучителен център, един от партньорите в проекта, и г-н Йохан Теесен, Регионален координатор на IJZ DVV за Балканите, координатор на проекта.

На конференцията ФРМС бе представена от Гинка Капитанова, изпълнителен директор, Веселина Комитска, програмен директор, и Николета Ефремова, координатор обучение.

В първата част на конференцията бяха представени резултатите от проект ALAVA в България и Румъния, след което опит в управлението на Центрове за обучение на възрастни и добри практики споделиха колеги от Германия и Швейцария.

Във втората част на конференцията няколко полски организации представиха свои проекти, свързани с развитие на селските райони.

Проектът ALAVA (2004 - 2007) е финансиран по програма Сократ - Грюндтвиг 1 - централизиран дейности на Европейската комисия и частично от швейцарското Министерство за професионално обучение. Основната цел на проекта бе да подпомогне укрепването на местни неправителствени организации и превръщането им в центрове за обучение. В проекта ФРМС участва като партньор с още 6 организации от Германия, България, Обединеното кралство, Полша, Румъния и Швейцария.

Българските организации, партньори на местно ниво за реализацията на проекта, бяха:

- ◆ Читалище „Братя Миладинови“ - с. Микрево,
- ◆ Община Струмани, Читалище „Добри Войников“ - Община Шумен,
- ◆ Читалище „Развитие“ - Община Пещера,
- ◆ Бизнес център Свищов - Община Свищов,
- ◆ ИМКА Габрово - Община Габрово.

Центърът за обучение и квалификация на Фондацията за реформа в местното самоуправление и Центърът за европейски програми на Американския университет в България имат удоволствието да представят на Вашето внимание

КУРС “ОСНОВИ НА МЕСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ“

за подготовка на специалисти по бизнес развитие на местно ниво

ОСНОВНИ ЦЕЛИ на програмата са да:

- предостави задълбочени знания за прилагането на професионален подход и да мотивира участниците за активно участие в процеса на местно икономическо развитие;
- представи успешни практики и управленски модели, които се използват в САЩ, Европа и в България;
- изгради солидна практическа основа за участниците, които са готови да приемат предизвикателството за работа като специалисти по бизнес развитие на общини и региони;
- подпомогне местните власти и партньорите им на местно ниво за увеличаване на капацитета в областта на местното икономическо развитие чрез предоставяне на практическо ноу-хау и умения за разработване, координиране и изпълнение на икономически програми и политики, насочени към подобряване на бизнес климата на местно ниво, насърчаване на инвестициите и разкриване на нови, по-качествени работни места.

ОБУЧЕНИЕТО Е ПРЕДНАЗНАЧЕНО за служители от общинска, областна администрация, НПО или консултантска организация, за които работата в областта на местното икономическо развитие е от професионален интерес и представлява предизвикателство и възможност за вълнуваща кариера като специалист по бизнес развитие на общини и региони.

УЧЕБНИЯТ ПЛАН е разделен на два отделни модула, акцентиращи върху специфични икономически теми и мениджърски умения. Всеки модул осигурява последователно надграждане и задълбочаване на познанията и разбирането за процеса на местно икономическо развитие. Продължителността на всеки модул е три дни (сряда, четвъртък и петък). Модулите са организирани през седмица и междуременно дистанционно се разработват писмени задания. Целият курс на обучение е с продължителност 52 академични часа.

КОГА? на 11, 12, 13 април и на 25, 26, 27 април 2007 година

КЪДЕ? Обучението ще се проведе в сградата на Центъра за образование и култура „Илиев“ на Американски университет в България (www.aubg.bg/sofia), Студентски град, София.

Пълната такса за курса е 480 лв. с включен ДДС и покрива обучението, СЕРТИФИКАТ, издаден под институционалната акредитация на АМЕРИКАНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ В БЪЛГАРИЯ, съвместно с Фондацията за реформа в местното самоуправление; пълен комплект учебни материали; достъп до компютърни лаборатории и интернет; кафе паузи.

Предоставяме възможност и на желаещите да участват само в един от модулите на програмата срещу цената от 280 лв. с включен ДДС при същите условия, но без издаване на сертификат. Предимство за записване в програмата имат желаещите да участват в пълния курс на обучение, който се състои два обучителни модула.

Сумата да бъде преведена в:

ФРМС Консулт ЕООД

гр. София, ул. “Сан Стефано“ 22А

Общинска банка, клон Младост

BIC SOMBBS33

IBAN BG26 SOMB 9130 1011 0693 01

Запишете се сега и придобийте ценен опит за вашата организация в бъдеще!

За повече информация:

www.flgr.bg >> Център за обучение > Квалификационни курсове